

Sygn. akt IV CSK 505/15

POSTANOWIENIE

Dnia 27 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z wniosku W. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.
przy uczestnictwie Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta G., Z. T., I. T., K. S., E. T. i
L. S.

o stwierdzenie zasiedzenia służebności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 27 stycznia 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w G.
z dnia 15 października 2014 r., sygn. akt XVI Ca [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od wnioskodawcy na rzecz Skarbu Państwa Prokuraturii
Generalnej Skarbu Państwa kwotę 180,- (sto osiemdziesiąt)
złotych z tytułu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 15 października 2014 r. Sąd Okręgowy w G. oddalił apelację wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego w G. z dnia 28 marca 2014 r. o stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej parkingu położonego w G., stanowiącego część działki gruntu należącej do Skarbu Państwa. Oddalenie wniosku wynikało z niespełnienia przesłanek zasiedzenia, określonych przepisami kodeksu cywilnego. Stanowisko Sądu pierwszej instancji podzielił Sąd Okręgowy.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca zarzucił Sądowi Okręgowemu naruszenie w zaskarżonym postanowieniu przepisów prawa materialnego, tj. art. 352 w związku z art. 292 k.c. przez błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że do przyjęcia posiadania służebności konieczne jest władanie rzeczą i wola posiadania dla siebie rzeczy, pomimo że posiadanie służebności jest posiadaniem prawa a nie rzeczy i nie musi być uzewnętrznione przez wolę wykonywania władztwa nad rzeczą. Skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania kasacyjnego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną uczestnik Skarb Państwa – Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa wniósł o odmówienie przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie z zasądzeniem kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi wnioskodawca wskazał na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, sformułowanego w dwóch pytaniach. Pierwsze dotyczy wyjaśnienia, czy wynikające z art. 352 k.c. odpowiednie zastosowanie przepisów o posiadaniu rzeczy do posiadania służebności oznacza, że posiadanie służebności jest posiadaniem rzeczy, czy posiadaniem prawa. Drugie pytanie odnosi się do rozumienia trwałego i widocznego urządzenia, o którym mowa w art. 292 k.c., jako władania nim przez posiadacza, czy też czynienia użytku z prawa do korzystania z tego urządzenia.

W orzecznictwie i doktrynie jest od dawna znane i utrwalone stanowisko co do tego, jakie muszą zostać spełnione warunki prawne, żeby można wnosić skargę kasacyjną z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Winno ono zostać przedstawione jako nowy problem prawny, nie wyjaśniony dotychczas w orzecznictwie i piśmiennictwie, istotny dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy oraz w szczególności rozważenie którego przyczyni się do rozwoju prawa w rozumieniu publicznoprawnego znaczenia postępowania wywołanego skargą kasacyjną (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7

października 2010 r., I CSK 189/10; z dnia 23 marca 2012 r., II PK 2/12; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12; z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13, nie publ.). Jednakże żaden z dwóch problemów wskazanych w skardze kasacyjnej jako istotne zagadnienie prawne nie odpowiada tym warunkom.

Obie kwestie są bez wątpienia ważnymi problemami z zakresu wykładni przepisów o służebnościach, jako ograniczonym prawie rzeczowym, równocześnie jednak żadna z nich nie posiada bezpośredniego przełożenia na problemy występujące na gruncie rozpoznawanej sprawy. Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, wniosek o braku podstaw do stwierdzenia zasiedzenia służebności gruntowej został oparty przez Sąd drugiej instancji na ocenie konkretnych okoliczności faktycznych sprawy – w których sposób korzystania z nieruchomości przez wnioskodawczynię nie został uznany za samoistne posiadanie służebności. W konsekwencji, nie można stwierdzić, by rozróżnienie pomiędzy kwalifikacją posiadania służebności jako posiadaniem rzeczy albo prawa miało jakiegokolwiek znaczenie dla sprawy. Zagadnienia te posiadają bez wątpienia wymiar teoretyczny, nie mogłyby jednak ani w istotnym stopniu, ani w jakimkolwiek stopniu przyczynić się do rozpoznania wniesionej skargi. Sąd Najwyższy dokonuje ocen prawnych na podstawie ustalonego stanu faktycznego w oparciu o przedstawione dowody, co nastąpiło w prawomocnym orzeczeniu Sądu drugiej instancji i co ma charakter wiążący dla postępowania kasacyjnego (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

W tym stanie rzeczy należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzec jak w postanowieniu, rozstrzygając o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.